

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 187/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. P., B., zastúpeného advokátkou JUDr. J. F., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. K 29/1993 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. P. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2013 doručená a 25. februára 2013 doplnená sťažnosť JUDr. M. P., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. K 29/1993.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že z titulu postavenia akcionára má povinnosť platiť „akési evidenčné poplatky“ C., a. s., za akcie obchodnej spoločnosti B., a. s. v konkurze, B., (ďalej len „obchodná spoločnosť v konkurze“), vo vzťahu ku ktorej vedie krajský súd sťažnosťou napadnuté konkurzné konanie.

Sťažovateľ uviedol, že pre pretrvávajúce prieťahy v konkurznom konaní podal predsedovi krajského súdu sťažnosť podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), keďže stav veci nemôže svojím konaním inak ovplyvniť. Sťažovateľ nevidí „žiadnu verifikovateľnú garanciu odstránenia nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti Krajského súdu v Košiciach... Spôsob vedenia procesu pred KS v Košiciach a neúmerne dlhý celkový čas procesu očividne ohrozujú elementárne práva“ sťažovateľa. V sťažnosti ďalej poukazuje na judikatúru ústavného súdu vzťahujúcu sa na právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a namieta, že nedohľadný výsledok konkurzného konania extrémne škodí postaveniu sťažovateľa. Sťažovateľ súčasne uvádza, že mu nie sú známe „žiadne extrémne zložitosti“ veci a svojím správaním neprispel k predĺženiu predmetného konania. Finančné zadosťučinenie požaduje z dôvodu „výraznej intenzity zásahu“ do jeho práv.

V petite sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. K 29/1993 bolo porušené jeho právo, „aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“, aby krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov a aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 7 500 €, ako aj úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

V zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhom na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd viazaný pritom návrhu na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv.

V zmysle uvedeného ústavný súd predmet konania o sťažnosti sťažovateľa vymedzil tak, že je ním namietané len porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. K 29/1993, nie však práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré sťažovateľ síce v úvode sťažnosti označil, avšak v petite sťažnosti sa vyslovenia ich porušenia už nedomáhal a ani ich prípadné porušenie vo svojej argumentácii neodôvodnil.

Ústavný súd súčasne konštatuje, že sťažovateľ prostredníctvom kvalifikovanej právnej zástupkyne (ktorá koncipovala samotný návrh, pozn.) v texte sťažnosti nekonkretizoval svoje postavenie v predmetnom konaní ani nepredložil listinné dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností (napríklad kópiu žiadosti o podanie informácie, kópiu sťažnosti podanej predsedovi krajského súdu podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch). Okrem uvedenia dĺžky konania nekonkretizoval ani dôvody, ktoré by mali signalizovať záver o

existencii zbytočných prietahov (nešpecifikoval napríklad konkrétne obdobia nečinnosti, resp. obdobia neefektívnej činnosti konajúceho súdu a pod.).

Aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa preto ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje nedostatky náležitostí predpísané zákonom, ktoré ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Vzhľadom na obsah sťažnosti, z ktorej síce vyplýva, že sťažovateľ je akcionárom obchodnej spoločnosti v konkurze, avšak nevyplýva z nej, že by bol veriteľom označeného úpadcu, ústavný súd zistil, že sťažovateľ *„nie je účastníkom konkurzného konania evidovaného na tunajšom súde pod sp. zn. 1 K/29/1993, nakoľko s poukazom na ustanovenie § 7 ZKV sa nestal veriteľom prihlásením si pohľadávky v predmetnom konkurznom konaní a účastníkom konania nie je ani ako akcionár úpadcu, za ktorého sa... považuje... V nadväznosti na vyššie uvedené... nie je oprávnený podať sťažnosť na priebeh súdneho konania.“*

Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) účastníkmi konkurzu sú veritelia, ktorí podali návrh na vyhlásenie konkurzu, veritelia, ktorí prihlásili svoje pohľadávky podľa § 20 (ďalej len „konkurzní veritelia“), a dlžník. Účastníkmi konkurzu sa stanú aj veritelia pohľadávok proti podstate (§ 31 ods. 3) a veritelia pohľadávok podľa § 31 ods. 1 písm. a) až c), ak ich nárok nebol uspokojený a uplatnili pohľadávku na súde, ktorý vyhlásil konkurz, žalobou, prihláškou alebo ak sú zahrnutí do zoznamu na účely rozvrhu (§ 29 ods. 1).

Veriteľmi pohľadávok proti podstate sú veritelia pohľadávok, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a sú splatné v priebehu konkurzu, ako aj veritelia pohľadávok podľa § 31 ods. 4 zákona o konkurze a vyrovnaní (pracovné nároky), ktoré vznikli a sú splatné tri mesiace pred vyhlásením konkurzu a v priebehu konkurzu (§ 31 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní).

Veriteľmi pohľadávok podľa § 31 ods. 1 písm. a) až c) zákona o konkurze a vyrovnaní sú veritelia, ktorí majú nároky na vrátenie preddavku na trovy konania (§ 5 ods. 2), nároky na vrátenie preddavku na odmenu predbežného správcu (§ 9b ods. 3), a nároky na trovy výkonu rozhodnutia a trovy exekúcie, ak výkon rozhodnutia alebo exekúcia boli prerušené [§ 14 ods. 1 písm. d)].

Postavenie sťažovateľa ako niektorého zo subjektov vymenovaných v § 7 zákona o konkurze a vyrovnaní nevyplýva ani z obsahu sťažnosti ani zo zistení ústavného súdu, čo potvrdil aj predseda krajského súdu v oznámení sp. zn. 1 SprV/370/2013 z 18. apríla 2013.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06, III. ÚS 108/2012).

Po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa preto ústavný súd konštatuje, že táto nebola podaná osobou, ktorá by v danom konaní mala procesné postavenie účastníka konkurzného konania. V konkurznom konaní je účastníkom konania ako dlžník len akciová spoločnosť, ktorej je sťažovateľ akcionárom. V danej veci aplikovaný zákon o konkurze a vyrovnaní však akcionára obchodnej spoločnosti z dôvodu existencie jeho právneho vzťahu s obchodnou spoločnosťou, ktorej akcie vlastní, za účastníka konkurzného konania nedefinuje.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom rozhodovaním o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2013